

MIROVINSKI VODIČ

hzm **PRILOG**
HRVATSKOM
UMIROVLJENIČKOM
LISTU

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje

GODINA III., BROJ 12., PROSINAC 2006.

Isplata božićnice korisnicima mirovinskih primanja

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje će 18. prosinca 2006. osigurati sredstva za isplatu božićnice korisnicima mirovinskih primanja ostvarenih u Republici Hrvatskoj. Korisnici mirovinskih primanja koji imaju otvorene račune u poslovnim bankama moći će raspolagati božićnicom na dan osiguranja sredstava, a korisnicima kojima se mirovinska primanja isplaćuju na adresu, Hrvatska pošta d.d. započeti će isplatu božićnice istog dana, te ju isplatiti u tjednu prije Božića.

Održana 25. sjednica Upravnog vijeća

Na 25. sjednici Upravnog vijeća Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, održanoj 8. studenoga 2006., Upravno vijeće usvojilo je izvješća o financijskom poslovanju Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za razdoblje siječanj-lipanj 2006. i siječanj-rujan 2006., te donijelo Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o imovinsko-pravnim tražbinama i Pravilnik o postupku naknadne uplate doprinosa otpisanih zbog zastare i nenaplativosti za osiguranike koji su sami za sebe obveznici doprinosa i obveznici plaćanja doprinosa. Osim toga, Upravno vijeće Zavoda dalo je suglasnost Hrvatskom fondu za privatizaciju za prodaju dionica društava TRIMOT d.d. Imotski, MEISO d.d. Goričan i društva TVORNICA LAKIH METALA d.d. Šibenik raspisivanjem javnog poziva.

Dragi umirovljenici,
 evo, iza nas ostaje još jedna godina, treća od kada se družimo s vama u Hrvatskome umirovljeničkom listu. Očekujući Božić i Novu godinu prizivamo blagost, mir i praštanje kako bismo lakše napravili veliko godišnje pospremanje u vlastitom životu. Ako sa svime što vam se dogodilo u ovoj godini i niste zadovoljni, nemojte dopustiti da vas obuzme tjeskoba, jer tko gleda u budućnost ima snage obraniti se od stresova, bolesti i pritisaka, može odvažno krenuti od početka.

Blagoslovljen Božić i sretnu Novu 2007. godinu, uz dobro zdravlje i puno zadovoljstva želi vam

Vaše Uredništvo

SADRŽAJ

- Isplata božićnice korisnicima mirovinskih primanja
- Održana 25. sjednica Upravnog vijeća
- Internetska usluga „Upiti na evidencije HZMO-a“ dopunjena uvidom u podatke o drugom dohotku
- Uvjeti za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja u 2007. godini
- Statistika

Internetska usluga „Upiti na evidencije HZMO-a“ dopunjena uvidom u podatke o drugom dohotku

Na internetskoj stranici Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (na adresi www.mirovinsko.hr) on-line usluga „Upiti na evidencije HZMO-a“, dopunjena je uvidom u podatke o drugom dohotku. Dakle, sve osobe koje ostvaruju drugi dohodak za koji je plaćen doprinos za mirovinsko osiguranje prema propisima o porezu na dohodak, sada mogu putem interneta postaviti upit na svoje podatke o tom dohotku. Ova rubrika do sada je omogućavala upite na podatke o prijavi na osiguranje, odjavi s osiguranja, na podatke o stažu i plaći za osiguranike, te na podatke o kretanju spisa, odnosno o posljednjoj evidentiranoj aktivnosti pri rješavanju spisa. U okviru podataka o drugom dohotku na koji se plaća doprinos za mirovinsko osiguranje mogu se vidjeti podatci o poslodavcu/ isplatitelju drugog dohotka, matični broj poslovnog subjekta, odnosno, matični broj građana - obveznika obračunavanja, odnosno plaćanja doprinosa, svota dohotka, godina za koju je izveden staž, te ukupno utvrđeni drugi dohodak prema godinama kao i izvedeni staž osiguranja koji prema zakonu pripada za ostvareni dohodak.

Upiti na evidencije

Naglašavamo da „Upiti na evidencije HZMO-a“ omogućavaju korisniku ove usluge izravan uvid u (isključivo) njegove podatke u evidencijama Zavoda, što se postiže dodjelom korisničkog imena i lozinke, koju može zatražiti svaka zainteresirana osoba.

Osobe koje su već koristile ovu uslugu, dakle koje već imaju korisničko ime i lozinku sada će automatski imati uvid i u svoje podatke o drugom dohotku. Zainteresirane osobe koje još nemaju korisničko ime i lozinku mogu podnijeti zahtjev za dodjelu korisničkog imena i lozinke u bilo kojoj područnoj službi, ispostavi ili u Središnjoj službi u Zagrebu. Zahtjev se može predati osobno, pri čemu će se korisničko ime i lozinka dodijeliti odmah i uručiti stranci na šalteru (naravno, uz prethodnu obveznu identifikaciju stranke), a može se zatražiti i poštom, tada se korisničko ime i lozinka dostavljaju poštom, uz dostavnicu. Tiskanica zahtjeva za dodjelu korisničkog imena i lozinke može se dobiti na šalterima Zavoda, a nalazi se i na internetskoj stranici Zavoda, u rubrici „Tiskanice“, i to posebno za korisnike i podnositelje zahtjeva za obiteljsku mirovinu, a posebno za ostale osiguranike.

Uvjeti za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja u 2007. godini

Pravo na mirovinu može ostvariti osiguranik odnosno član obitelji osiguranika uz uvjete propisane Zakonom o mirovinskom osiguranju.

Da bi osiguranik mogao ostvariti pravo na starosnu ili prijevremenu starosnu mirovinu mora ispunjavati uvjete starosti i mirovinskog staža.

Starosna mirovina

Pravo na starosnu mirovinu stječe osiguranik kada navršši 65 godina (muškarac) odnosno 60 (žena) godina života i najmanje 15 godina mirovinskog staža (čl. 30. ZOMO).

starosna mirovina	godine života	godine mirovinskog staža ili godine provedene u osiguranju
muškarac	65	15
žena	60	15

U prijelaznom razdoblju 1999. - 2007. pravo na starosnu mirovinu može se ostvariti pod povoljnijim uvjetima. U 2007. muškarac s 40 godina mirovinskog staža može ostvariti starosnu mirovinu kada navršši 59 godina i 6 mjeseci života. U 2007. žena s 35 godina mirovinskog staža može ostvariti starosnu mirovinu kada navršši 54 godine i 6 mjeseci života. Pravo na starosnu mirovinu u 2007. može se ostvariti i s navršenih 59 godina i 6 mjeseci života za žene, odnosno 64 godine i 6 mjeseci života za muškarce i s navršenih 15 godina i 6 mjeseci mirovinskog staža.

prijelazno razdoblje- starosna mirovina	života		staža	
	godine	mjeseci	godine	mjeseci
muškarac	64	6	15	6
žena	59	6	15	6

prijelazno razdoblje- starosna mirovina	života		godine staža
	godine	mjeseci	
muškarac	59	6	40
žena	54	6	35

Dobna granica za starosnu mirovinu smanjuje se ovisno o razdoblju staža osiguranja koje se računa s povećanim trajanjem («beneficirani staž») i stupnju povećanja staža. Dobna granica za starosnu mirovinu smanjuje se za jednu godinu za svakih efektivnih 5 godina staža osiguranja za koje se 12 mjeseci računa kao 14 mjeseci, za jednu godinu za svakih 4 godine staža sa stupnjem povećanja 12/15, po jednu godinu za svake 3 godine staža sa stupnjem povećanja 12/16, te za jednu godinu za svake dvije godine staža sa stupnjem povećanja 12/18.

Prijevremena starosna mirovina

Pravo na prijevremenu starosnu mirovinu stječe osiguranik kada navršši 60 godina života i 35 godina mirovinskog staža (muškarac), odnosno 55 godina života i 30 godina mirovinskog staža (žena) (čl. 31. ZOMO).

prijevremena starosna mirovina	godine života	godine mirovinskog staža ili godine provedene u osiguranju
muškarac	60	35
žena	55	30

prijelazno razdoblje- prijevremena starosna mirovina	života		godine staža
	godine	mjeseci	
muškarac	59	6	35
žena	54	6	30

U prijelaznom razdoblju 1999.-2007. pravo na prijevremenu starosnu mirovinu može se ostvariti pod povoljnijim uvjetima, dok je uvjet mirovinskog staža stalno isti (muškarac 35, žena 30 godina mirovinskog staža). U 2007. prijevremenu starosnu mirovinu može ostvariti muškarac s navršenih 59 godina i 6 mjeseci života, odnosno žena s 54 godine i 6 mjeseci života. U slučaju kada zahtjev za starosnu i prijevremenu starosnu mirovinu, podnese nezaposlena osoba, odnosno osoba koja nije u osiguranju, tada ona ima pravo na mirovinu od prvoga idućeg dana nakon prestanka radnog odnosa, ako je zahtjev podnesen u roku od šest mjeseci od prestanka osiguranja, a ako je zahtjev podnesen nakon isteka navedenog roka, osiguranik ima pravo na mirovinu od prvog dana idućeg mjeseca, nakon podnošenja zahtjeva i za šest mjeseci unatrag.

Određivanje mirovine

Svota mirovine izračunava se tako da se osobni bodovi pomnože s mirovinskim faktorom i aktualnom vrijednošću mirovine na dan ostvarivanja prava na mirovinu. Aktualna vrijednost mirovine od 1. srpnja 2006. iznosi 50,76 kn, a usklađuje se 1. siječnja i 1. srpnja svake godine s plaćama i potrošačkim cijenama u omjeru 50:50. Broj osobnih bodova ovisi o dužini mirovinskog staža i visini plaća/osnovica u obračunskom razdoblju. Osobni bodovi računaju se tako da se prosječni vrijednosni bodovi po godini mirovinskog staža pomnože s mirovinskim stažem, i s polaznim faktorom (koji je manji od 1 za korisnike prijevremene starosne mirovine). Primjenom polaznog faktora osobni bodovi korisnika prijevremene starosne mirovine trajno se smanjuju za 0,34% za svaki mjesec ranijeg odlaska u mirovinu, odnosno najviše za 20,4% u slučaju 5 godina ranijeg odlaska u mirovinu. Jedan vrijednosni bod dobije se za godinu u kojoj je osiguranik ostvario plaću u visini prosječne plaće u RH; odnosno za manju ili veću plaću

dobije se razmjerno manji ili veći broj vrijednosnih bodova. U 2007. za izračun prosječnih vrijednosnih bodova uzima se prosjek plaća iz najpovoljnijih uzastopnih 34 godina, u 2008. godini 37 godina, u 2009. godini 40 godina, a nakon toga uzimat će se plaće, odnosno osnovice iz cijeloga radnog vijeka. Za izračun mirovine ne uzimaju se plaće ostvarene prije 1970. niti plaće ostvarene u godini u kojoj se ostvaruje mirovina, već se za taj staž mirovina računa kao da je osiguranik i u tim godina ostvario svoju prosječnu plaću.

Osiguranik koji je u obračunskom razdoblju ostvarivao plaću u visini prosječne plaće u RH, ostvaruje jedan bod po godini mirovinskog staža, odnosno 15 bodova za 15 godina staža do 45 bodova za 45 godina mirovinskog staža. Dakle, starosna mirovina osiguranika koji je u obračunskom razdoblju ostvarivao plaću u visini prosječne plaće u RH iznosi od 761,40 kn za 15 godina mirovinskog staža do 2.284,20 kn za 45 godina mirovinskog staža. Duži mirovinski staž izravno povećava svotu mirovine, a svaki mjesec odnosno dan dužega mirovinskog staža također razmjerno povećavaju broj osobnih bodova i svotu mirovine. Jedino se za određivanje najniže mirovine uzimaju samo pune godine mirovinskog staža.

Osiguranicima kojima se mirovina određuje prema Zakonu o mirovinskom osiguranju koji se primjenjuje od 1. siječnja 1999., a koja je niža od najniže mirovine, određuje se najniža mirovina. Osiguranici koji su u radnom vijeku ostvarivali plaće u visini od oko 80% prosječne plaće u RH ili manju, vjerojatno će, kao povoljniju, ostvariti najnižu mirovinu. Svota najniže mirovine ovisi o godinama mirovinskog staža. Najniža mirovina od 1. srpnja 2006. za mirovinski staž od 30 godina iznosi 1.476,60 kn, za 40 godina iznosi 1.722,70 kn, te za 45 godina mirovinskog staža iznosi 1.845,75 kn. Osiguranici koji su u obračunskom razdoblju ostvarivali plaće veće od 3,8 prosječnih plaća u RH, odnosno koji imaju prosječne vrijednosne bodove veće od 3,8, mirovina se ograničava i njima se isplaćuje najviša mirovina. Visina najviše mirovine proporcionalna je dužini mirovinskog staža i od 1. srpnja 2006. iznosi 2.893,32 kn za 15 godina mirovinskog staža, 7.715,52 kn za 40 godina staža, te 8.679 kn za 45 godina mirovinskog staža. Za korisnike prijevremene starosne mirovine kojima se isplaćuje najniža odnosno najviša mirovina, ta se mirovina trajno umanjuje za 0,34% za svaki mjesec ranijeg odlaska u mirovinu.

Odluka o datumu ostvarivanja mirovine

Visina mirovine ovisi o podacima osiguranika (mirovinski staž, plaće, odnosno osnovice) te uvjetima ostvarivanja i načinu određivanja mirovine u prijelaznom razdoblju. Za duži mirovinski staž, odnosno veće plaće, dobije se razmjerno veća mirovina. Ipak, treba napomenuti da širenje obračunskog razdoblja može nepovoljno utjecati na visinu mirovine ako je osiguranik početkom ili krajem radnog vijeka ostvarivao plaće znatno manje od prosjeka plaća u radnom vijeku. Međutim, u većini slučajeva mirovina je ipak povoljnija, ako se ostvari iduće kalendarske godine,

jer je tada duži mirovinski staž za koji se određuje mirovina. U prijelaznom razdoblju za osiguranike koji ostvaruju prijevremenu starosnu mirovinu u većini slučajeva povoljnije je ostvariti mirovinu krajem tekuće, a ne početkom slijedeće kalendarske godine, jer se slijedeće godine za 6 mjeseci povećava uvjet starosti za prijevremenu starosnu i starosnu mirovinu. Međutim, ako nastave raditi slijedeće kalendarske godine i ostvare mirovinu krajem slijedeće godine, zbog dužeg staža i manjeg umanjivanja ta će mirovina ipak biti veća od prijevremene starosne mirovine koju bi ostvarili u tekućoj kalendarskoj godini.

Podnošenje zahtjeva za mirovinu

Zahtjev za mirovinu može se podnijeti u područnoj službi najranije 2 mjeseca prije prestanka osiguranja (zaposlenja, obavljanja obrtničke ili poljoprivredne djelatnosti i dr.). Uz zahtjev treba priložiti i razrješnicu, odnosno odluku o prestanku ugovora o radu; dokaz o odjavi obrta ili dokaz o prestanku obavljanja djelatnosti. Prije odlaska u mirovinu, moguće je u područnoj službi zatražiti i informativni izračun mirovine koji se plaća 150 kn. Radi bržeg ostvarivanja prava, osiguranik može 6 mjeseci prije podnošenja zahtjeva za priznanje prava na starosnu ili prijevremenu starosnu mirovinu obavijestiti Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje o namjeri odlaska u mirovinu, radi kompletiranja podataka o stažu osiguranja i plaći, odnosno osnovici. Tiskanica »Obavijest o namjeri podnošenja zahtjeva za priznanje prava na starosnu ili prijevremenu starosnu mirovinu« može se dobiti u područnim službama i ispostavama te na internetskoj stranici Zavoda. Uz popunjenu obavijest treba priložiti: radnu knjižicu ili ovjerenu presliku radne knjižice; izjavu, odnosno dokaze o stažu osiguranja ostvarenom u inozemstvu ako je osiguranik radio u inozemstvu, te drugi dokazi o stažu koji nije u potpunosti utvrđen ili upisan u radnu knjižicu.

Utvrđite inozemni staž

Ako ste radili u inozemstvu, a u sljedećih pet godina ispunjavate uvjete za ostvarivanje prava na mirovinu iz hrvatskog osiguranja, trebali biste se javiti u područnu službu Zavoda prema mjestu prebivališta i podnijeti zahtjev za utvrđivanje staža osiguranja koji ste navršili u inozemstvu da bi se izbjegli problemi dugotrajnosti postupka rješavanja o pravu na mirovinu.

Posebno se to odnosi na osobe koje su radile u državama koje su nastale raspadom bivše Jugoslavije kako bi pravodobno podnijele zahtjev za utvrđivanje staža, jer razdoblja zaposlenja u Makedoniji, Sloveniji, Bosni i Hercegovini ili Srbiji i Crnoj Gori, koja su upisana u radnoj knjižici, moraju obvezno biti potvrđena od strane nositelja mirovinskog osiguranja te države.

Obavijest osiguranika ne smatra se zahtjevom za priznanje prava na mirovinu.

Informacije vezane uz ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu mogu se dobiti na internetskoj stranici www.mirovinsko.hr, te preko Pozivnog centra – 01 48 91 666 i Otvorenog telefona Zavoda – 0800 63 63 63, koji su dostupni za upite svakoga radnog dana od 8 do 16 sati.

PREGLED BROJA KORISNIKA I PROSJEČNIH SVOTA MIROVINA U STUDENOME 2006.

u kn

VRSTE MIROVINA	BROJ KORISNIKA	PROSJEČNA MIROVINA UMANJENA ZA POREZ I PRIREZ
I. KORISNICI MIROVINA PREMA ZAKONU O MIROVINSKOM OSIGURANJU		
starosna	570095	2.103,99
invalidska	235987	1.694,37
obiteljska	232724	1.655,86
UKUPNO	1038806	1.910,54
II. HRVATSKA VOJSKA (Prema: ZOMIOVO, Odluci i Zakonu o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba)		
starosna	1798	4.492,35
invalidska	9133	2.735,42
obiteljska	397	4.019,88
UKUPNO	11328	3.059,30
III. KORISNICI MIROVINA KOJIMA JE MIROVINA ODREĐENA PREMA ZAKONU O PRAVIMA HRVATSKIH BRANITELJA I ČLANOVA NJIHOVIH OBITELJI		
Najniža mirovina (čl.31. st.3. ZOPHBDR)*	73	1.982,56
invalidska	32484	4.935,87
obiteljska	12076	6.995,24
UKUPNO	44633	5.488,23
Privremene naknade** hrvatskih branitelja isplaćene samo automatskim putem	5513	3.954,99

NAPOMENA: U svotu mirovine koja je isplaćena za mjesec ožujak 2004. godine, uračunava se svota dodatka uz mirovinu (100,00 kn i 6% od isplaćene mirovine za lipanj 1998. godine) i dalje se isplaćuje kao mirovina korisniku, prema Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju ("Narodne novine" broj 30/2004). Svote mirovina umanjene su za porez i prirez, prema Zakonu o porezu na dohodak ("Narodne novine" broj 177/2004.), osim obiteljskih mirovina, prema članku 9. stavku 1. točki 7. i članku 53. stavku 2.

* Najniža mirovina priznata, prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji ("Narodne novine" broj 174/2004.), koji je stupio na snagu 1. siječnja 2005.

** Privremene naknade hrvatskih branitelja nisu uključene u ukupan broj korisnika mirovina (donošenjem konačnog rješenja o invalidskoj mirovini uključuju se u broj korisnika invalidskih mirovina). U prosječnu mirovinu hrvatskih branitelja uključen je dodatak uz mirovinu, prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji ("Narodne novine" broj 94/2001).

KORISNICI MIROVINA I VISINE MIROVINA, PREMA VRSTAMA MIROVINA U STUDENOME 2006.

SKUPINE SVOTA MIROVINA	M I R O V I N A							
	UKUPNO		STAROSNA		INVALIDSKA		OBITELJSKA	
	BROJ KORISNIKA	PROSJEČNA MIROVINA	BROJ KORISNIKA	PROSJEČNA MIROVINA	BROJ KORISNIKA	PROSJEČNA MIROVINA	BROJ KORISNIKA	PROSJEČNA MIROVINA
0	1	2	3	4	5	6	7	8
do - 500,00	61493	268,57	32095	257,15	19817	272,03	9581	299,70
500,01 - 1.000,00	116968	735,07	60052	720,99	22219	726,98	34697	764,61
1.000,01 - 1.500,00	156293	1.257,94	62606	1.248,39	51142	1.276,33	42545	1.249,89
1.500,01 - 2.000,00	295016	1.708,29	128455	1.713,99	75033	1.693,99	91528	1.712,02
2.000,01 - 3.000,00	272025	2.427,31	180325	2.443,56	50829	2.411,20	40871	2.375,65
3.000,01 - 4.000,00	97528	3.387,19	74314	3.387,51	12599	3.392,51	10615	3.378,66
4.000,01 - 5.000,00	27198	4.395,49	21500	4.403,99	3169	1.397,95	2529	4.320,20
5.000,01 - 6.000,00	9137	5.455,21	8082	5.460,31	864	5.413,07	191	5.430,03
6.000,01 - 7.000,00	21378	6.254,97	1969	6.255,34	293	6.212,78	116	6.355,24
7.000,01 - 8.000,00	320	7.410,27	280	7.403,77	12	7.483,54	28	7.443,90
veće od - 8.000,00	450	9.629,86	417	9.629,80	10	10.242,46	23	9.364,61
UKUPNO	1038806	1.910,54	570095	2.103,99	235987	1.694,37	232724	1.655,86

NAPOMENA:

U svote mirovina uključen je zaštitni dodatak uz mirovinu, prema Zakonu o mirovinskom i invalidskom osiguranju (ZOMIO) koji se primjenjivao do 31. prosinca 1998.

U broj korisnika mirovina nisu uključeni korisnici mirovina Hrvatske vojske i hrvatskih branitelja.

Svote mirovina umanjene su za porez i prirez, prema Zakonu o porezu na dohodak ("Narodne novine" broj 177/2004.), osim obiteljskih mirovina, prema članku 9. stavku 1. točki 7. i članku 53. stavku 2.

NAKLADNIK:

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje - Središnja služba
A. Mihanovića 3, 10 000 ZAGREB
www.mirovinsko.hr

Za nakladnika: Mile Rukavina

Urednik priloga: Goran Krstičević

Suradnik: Filip Dujmović

Lektorica: Boška Žedelj

Uređuje Odjel za odnose s javnošću

tel: 01/4595-156, 01/4595-269

fax: 01/4595-168

